

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 8 (835–836)

2018 m. balandžio 28 d.
Išėina šeštadieniais

LIETUVA NUO A IKI Z

RYTŲ LIETUVOS VARTAI – ZARASAI – ATSIVERIA PASAULIUI

4–5 p.

Zarasų rajono meras Nikolajus Gusevas (kairėje) ir Kretingos rajono meras Juozas Mažeika parodoje „Adventur“ prie Stelmužės qžuolo tarėsi dėl bendradarbiavimo tarp savivaldybių

Romo Gurklio nuot.

KLAIPĖDOS STRATEGIJA: KAIP MĒLYNOJO PROVERŽIO IDĒJAS PAVERSTI KŪNU	6–7 p.
PASAULINĒ KULTŪROS DIENA SAVIVALDYBĖSE	16–17 p.
2017-ŪJŪ BENDRUOMENIŠKIAUSIEJI IR SĒKMINGIAUSIEJI	24–25 p.
SIŪLOMOS SAVIVALDYBIŲ ĮMONES NAIKINANČIO ĮSTATYMO PATAISOS	31 p.

9 771392 460000

RYTŲ LIETUVOS VARTAI – ZARASAI – ATSIVERIA PASAULIUI

SUSITIKIMAS SALAKE

Balandis skiriamas mero Nikolajaus Gusevo (**nuotr.**) ir tarybos narių ataskaitai rajono gyventojams. Seniūnijose, o jų Zarasų rajone yra dešimt, vykstančiuose susitikimuose apžvelgiami per 2017 metus nuveikti darbai, išklaunami gyventojų pasiūlymai ir pastabos. Balandžio 20 d. Salake apsilankiusiai komandai teko atsakinėti į klausimus, susijusius su miestelio gerove, švietimu, socialiniais reikalais.

Kaip buvo teigiama susitikime, viena didesnių miestelio problemų – atliekų išvežimas. Gyventojai sakė, kad paslaugas teikianti įmonė šiukšles iš miestelyje esančių „varpelių“ išveža vos kartą per du mėnesius. Susitikime dalyvavęs savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Renius Kisielius, anksčiau vadovavęs Salako seniūnijai, paaiškino, kad savivaldybė tariasi su paslaugų teikėju dėl reguliaraus atliekų išvežimo. Kalbant apie atliekų tvarkymą, gyventojai pasiūlė pakeisti ir kai kurių „varpelių“ vietą. Jų manymu, varpeliai prie kapinių visiškai nepasiteisina, nes į juos patenka nerūšiuotos atliekos. Iš pirmo žvilgsnio gan paprastas siūlymas, pasak savivaldybės atstovų, turi savų niuansų – gyventojai nepageidauja „varpelių“ kaimynystės.

Salakiečiams rūpi, ir koks likimas laukia jų pagrindinės mokyklos. Nors joje mokosi apie 100 mokinių, bet nėra garantijos, kad tas skaičius nesumažės. Kaip teigė rajono meras, kiekvienais metais į rajono mokyklas susirenka šimtu mažiau vaikų. Tad kalbėti apie ilgalaikes perspektyvas nėra prasmės. „Artimiausius penkerius metus mokykla gyvuos, – sakė meras. – Nors kalbant apie emigraciją turime ir kitokių pavyzdžių. Turime ir sugrįžusių jaunų šeimų. Daugiausia tai ūkininkai. Jauni žmonės grįžta iš užsienio, perima tėvų ūkį ir ūkininkauja.“

Žmonės kėlė melioracijos problemas, nes daliai gyventojų kyla vis didesnė grėsmė atsidurti vandens gniaužtuose. Priežastis – pažeista melioracijos sistema, ir ją būtina tvarkyti.

Gyventojų diskusija kilo dėl turgelio. Savivaldybė yra numaciusi lėšų jo tvorai remontuoti, bet dalis gyventojų mano, kad prie Kultūros centro turgelis apskritai nereikalingas. Juolab kad jame prekyba vyksta tik kartą per savaitę, o dalis prekeivių, nebetilpdami turgelio teritorijoje, išsikelia kitapus tvoros.

Apie nuveiktus darbus pasakojo rajono tarybos nariai Daiva Kelečienė, Nijolė Guobienė, Rimantas Jurevičius.

Neretas, kalbėdamas apie ežerų kraštą, galvoje turi Zarasus. Juk šiame rajone yra apie 300 įvairaus dydžio ežerų, kurių bendras plotas užima daugiau kaip dešimtadalį rajono teritorijos. Europos Komisijos ir Valstybinio turizmo departamento organizuojamame „Patraukliausios Europos turizmo vietovės“ konkurse 2010 m. Zarasai paskelbti patraukliausia vandens turizmui teritorija Lietuvoje. Norint pakeliauti visais krašto vandens keliais – upėmis, ežerais, upokšniais, tenka įveikti net 6000 km.

2013 m. Zarasų rajonas paskelbtas ir Lietuvos „Žvejybos rojumi“. Zarasai garbingai saugo pirmosios Lietuvos kultūros sostinės titulą. Jiems pripažintas kurortinės vietovės statusas. Zarasų savivaldybė yra Lietuvos kurortų asociacijos narė.

Zarasų rajonas savo ateitį sieja su sveikatinimo, kultūros, sporto, turizmo ir kurortinių paslaugų plėtra.

Rajono vadovų – mero Nikolajaus Gusevo, mero pavaduotojo Arnoldo Abramavičiaus, savivaldybės administracijos direktoriaus Benjaminio Sakalausko, direktoriaus pavaduotojo Reniaus Kisieliaus – siekis – kad Zarasuose būtų gera dirbti, kurti, ilsėtis ir gyventi.

MAŽESNĖ ELEKTROS KAINA

„Vienas gyventojams svarbiausių savivaldybės darbų – kartu su Višagino ir Ignalinos rajono savivaldybių vadovais, padedant Seimo nariui Algimantui Dumbravai, pavyko įtikinti Vyriausybę, kad šių savivaldybių gyventojai, kaip ir pradėjus uždarinėti Ignalinos atominę elektrinę, už elektrą mokėtų 10 proc. pigiau, – rezultatus apžvelgia meras N. Gusevas. – Ši lengvata taikoma tik gyventojams, bet siekiame, kad ja galėtų naudotis ir verslas.“

INVESTICINIAI PROJEKTAI

„Šiomet tikimės užbaigti 2015 m. pradėtą Zarasų rajono kultūros centro pastato rekonstrukciją. Rangos darbų sutarties vertė – daugiau kaip 1 585 tūkst. eurų. Darbai finansuojami valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis“, – investicinius projektus pristato meras.

Per praėjusius metus rekonstruota automobilių stovėjimo aikštelė prie Pirminės sveikatos priežiūros centro. Zarasų mieste įrengtos dvi vaikų žaidimų aikštelės. Gavus 20 tūkst. eurų paramą iš Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo ir 94,4 tūkst. eurų skyrus savivaldybei, praplėstas Zarasų sporto centras. Cokoliniame pastato aukšte įrengtos dvi sandėliavimo patalpos baidarėms, kanojoms ir kitam sporto inventoriui laikyti. Pirmame aukšte įrengti du persirengimo kambariai su dušais ir tualetais, trenerių kambarys.

Kapitališkai suremontuotas tiltas į Zaros ežero Didžiąją salą. Šiems darbams panaudota 141,3 tūkst. eurų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Įrengiamas Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos sporto aikštynas. Šiam projektui įgyvendinti skiriama daugiau kaip 479 tūkst. eurų ES ir valstybės biudžeto paramos. Daugiau kaip 189 tūkst. eurų prisideda savivaldybė.

Pasinaudojant ES lėšomis Didžiojoje saloje atnaujinama renginių infrastruktūra. Tam bus investuota apie 600 tūkst. eurų ES, valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų. Statomas kupolo formos požeminis pastatas, 88 kv. m betoninė aikštelė, mini amfiteatras. Tikimasi, kad išskirtinė vieta renginiams padės į Zarasus pritraukti daugiau svečių.

Bendradarbiaujant su valstybės įmone „Lietuvos paminklai“ užbaigtas nuo 2006 m. besitęsiantis Dusetų parapijos varpinės tvarkymas.

Suremontuota Zarasų viešosios bibliotekos salė. 2017 m. Zarasų rajone pradėtas įgyvendinti komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtros projektas, kurio vertė – apie 569,7 tūkst. eurų. Atlikta nemažai miesto infrastruktūrą gerinančių darbų.

DAUGIABUČIŲ NAMŲ MODERNIZAVIMAS

„Vis daugiau gyventojų apsisprendžia modernizuoti gyvenamuosius namus. Perna atnaujinti penki namai. Gyventojai, sužinoję, kad gyvenantys atnaujintame name už šilumą moka gerokai mažiau, apsisprendžia atnaujinti ir savąjį. Be to, šiais metais planuojame atnaujinti ir vieną kvartalą“, – pabrėžia rajono meras.

Meras pažymi, kad namų atnaujinimas persikelia ir į miestelius.

„Ieškome galimybių ir socialinio būsto problemai spręsti. Praėjusių metų pabaigoje socialinio būsto laukė 99 šeimos. Šeimoms, turinčioms teisę išsinuomoti socialinį būstą, pernai nupirkti 23 butai“, – sako N. Gusevas.

SIEKIAMOS ATEITIES VIZIJOS

„Mes dangoraižių ar didelių pramonės įmonių nepristatysime. Rajonas senstantis. Jaunimas migruoja ir emigruoja. Tiesa, turime ir gražių pavyzdžių, kai jauni žmonės grįžta iš emigracijos ir kuria verslą. Daugiausia tai ūkininkai, perimantys iš tėvų ūkininkavimą. Rajone daugiausia plėtojama mėsinė galvijininkystė, avinininkystė, šiek tiek triušininkystė, nes rajono žemės palankesnės gyvulininkystei. Viliamės, kad sulauksime ir daugiau žmonių sugrįžtančių. Užsienyje, kad ir kaip sektųsi, vis tiek esi imigrantas. Žmogų traukia tėvų ir senelių žemė. Tad tikimės, kad iš emigracijos grįžę žmonės ims ir turizmo paslaugų plėtrą“, – svarsto meras.

Turizmas yra prioritetinga Zarasų rajono sritis. Meras pasidžiaugia, kad rajone atsiranda vis daugiau žmonių, teikiančių turizmo paslaugas. Dauguma jų susiję su kaimo turizmu. Dabar rajone veikia per 50 kaimo turizmo sodybų.

„Daugiausia dėmesio skiriame aktyviai turizmo rinkodarai. Dalyvaujame Lietuvoje ir užsienyje rengiamose turizmo parodose. Perna įgyvendiname projektus, skirtus Rytų Aukštaitijos žinomumui ir lankomumui didinti. Objektus ir veiklas populiariname naudodami modernias sklaidos technologijas“, – savivaldybės veiklą apžvelgia N. Gusevas.

Zarasų žinomumą didina ir renginiai. Tad ir šiais metais liepos pabaigoje čia vyks tradiciniai muzikos ir pramogų festivaliai „Galapagai“ ir „Mėnuo juodaragis“. Po metų pertraukos sugrįžta „Formulės“ varžybos. Rajono savivaldybė finansiškai paremia šias varžybas, nes jos pritraukia daug svečių iš užsienio. Kadangi mūsų kaimynai yra Latvija ir Baltarusija, pasižiūrėti varžybų atvyksta nemažai sirgalių iš šių šalių“, – apie būsimus renginius ir jų svarbą Zarasų žinomumui pasakoja meras.

Vis didesnio populiarumo sulaukia kurortinio sezono atidarymas, miesto šventė, kiti renginiai, nes Zarasai – tai ir renginių miestas.

Puoselėjant kultūrą svarbus vaidmuo tenka meno kolektyvams. „Didžiojamės, kad daugelis vaikų ir suaugusiųjų meno kolektyvų vyksta į Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečiui skirtą Dainų šventę. Rajono tarybai pritarus, kolektyvams perkama nauja apranga, iš savivaldybės biudžeto remiamas kolektyvų pasirėngimas šiam reikšmingam įvykiui“, – kalba rajono meras ir priduria, kad kultūrai, religijoms ir poilsio funkcijoms skiriama per 14 proc. savivaldybės biudžeto.

Didžiojamės, kad daugelis vaikų ir suaugusiųjų meno kolektyvų vyksta į Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečiui skirtą Dainų šventę

„Adventuro“ parodoje paskanauti „Salako delikatesų“ pas zarasiečius užsuko ir žemaičiai – Skuodo rajono meras Petras Pušinskas (viduryje) su Seimo nare Levute Staniuviene ir Japonijos ambasadorius Toyoei Shigeeda

Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas, ilgametis Salako seniūnas Renius Kisielius (dešinėje) žino gyventojų poreikius

Rajono tarybos narė Nijolė Guobienė su meru Nikolajumi Gusevu ir Degučių seniūnu Jonu Šileikiu, laikinai einančiu ir Salako seniūno pareigas, susitiko su Salako gyventojais

LIETUVOS REGIONŲ IŠLIKIMO SĄLYGOS:

MARIUS GOROCHOVSKIS

SAVITI, PATRAUKLŪS, PATOGŪS

Kuris Lietuvos regionas gyvybingiausias? Kiek turime gamtinių išteklių ir kaip juos naudojame? Kaip pakito susisiekimo tinklas per 20 metų? Kaip inžinerinės infrastruktūros plėtra pakeitė socialinės, ekonominės ir gamtinės aplinkos kokybę? Šiais ir daugybe kitų klausimų diskutavo Aplinkos ministerijos surengto forumo „Gyvybingi miestai ir regionai“ dalyviai.

„Valstybės prerogatyva yra pastebėti atskirų regionų, savivaldybių privalumus, išskirtinumus ir įgalinti vietos valdžią, bendruomenes pritraukti investicijų, gerinti gyvenimo kokybę ir regiono patrauklumą, – teigia aplinkos viceministrė Rėda Brandišauskienė. – Šiuo metu šalies mastu vystosi tendencija, kad regionuose formuojasi perteklinė socialinė infrastruktūra, o besiplečiant priemiesčiams, juose mažėja gamtinių išteklių. Be to, darbo rinkos ir gyventojų struktūros pokyčiai lemia tai, kad skirtingi regionai įgyja skirtingus ūkinės veiklos prioritetus, kai kurie jų atranda turizmo perspektyvą.“

Vykusioje diskusijoje apie bendrojo plano vietą nacionaliniame kontekste vidaus reikalų viceministras Giedrius Surplys bendrojo plano rengimą palygino su navigacinėmis sistemomis, kurių tikslas – pasiekti norimų tikslų. To padaryti nebūtų įmanoma, jei sistema neįdiegus mažesnių specifinių priedų, o tam būtent reikalinga į projektą įtraukti kitus, šiuo metu rengiamus ar jau parengtus dokumentus, tokius kaip Baltąją knygą, kuri aptaria šalies regionų perspektyvas ir numato joms gaires.

Pristatydama šalies vystymosi perspektyvas, finansų analitikė Jekaterina Rojaka perspėjo, kad pagrindiniu iššūkiu siekti išsikeltų nacionalinių ar regionų tikslų bus demografinė padėtis. Jei padėtis nesikeis, didžiąją dalį gyventojų 2050 m. sudarys vy-

resnio amžiaus žmonės, todėl regionai, norėdami išlikti patrauklūs ir patogūs gyventi, turės atitinkamai pritaikyti infrastruktūrą, teikti geras sveikatos paslaugas, o jaunuoms šeimoms sudaryti aplinkybes įgyti gerą išsilavinimą ir rasti gerai apmokamą darbą.

Forume dalyvavo per du šimtus nacionalinės ir vietos valdžios atstovų, savivaldybių architektai, kultūros ir švietimo įstaigų darbuotojai, verslininkai, urbanistai, nevyriausybinės organizacijos ir piliečių bendruomenių nariai iš visos šalies. Jie savo patirtimi ar ekspertize prisidėjo prie antrojoje renginio dalyje vykusių diskusijų „Lietuva šiandien: regioniniai iššūkiai ir neišnaudotos galimybės“. Atskirai buvo apžvelgiami ir analizuoti trys Lietuvos funkciniai regionai – Rytų, Vidurio ir Vakarų.

„Efektyvi urbanistinė plėtra ir teritorijų planavimas be sistemiško vientisumo, tarpinstitucinio bendradarbiavimo, suinteresuotų šalių įtraukimo yra sunkiai įgyvendinami. Tai ypač suvokia ES šalių planavimo praktika. Miestų ir regionų planavimas ir plėtra yra stipriai įsišaknijusi ir apribojama kultūros kontekstu ar visuomenės bruožais. Žiūrėti į kompleksinį teritorijų planavimą tik kaip į techninį planą, nusakantį, ką drausti ir ką leisti kur statyti, jau atgyvenusi praktika. Džiaugiuosi, kad novatoriška planavimo kultūra po truputį skverbiasi ir į Lietuvos teritorijų planavimą“, – procesą apibendrinio Aplinkos ministerijos Erdvinio planavimo, urbanistikos ir architektūros skyriaus vyr. specialistas Donatas Baltrušaitis.

LR teritorijos bendrasis planas – svarbiausias šalies kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas. Vyriausybė jį yra priskyrusi prie ypač reikšmingų prioritетinių projektų, kuriuo tikimasi ne tik numatyti visiškai naują ilgalaikę šalies viziją, bet ir sumažinti dabartinių stragterijų skaičių, jų sprendinius integruojant į naują planą.

KLAIPĖDOS STRATEGIJA:

KAIP MĖLYNOJO PROVERŽIO IDĖJAS PAVERSTI KŪNU

Klaipėdos ekonominės plėtros strategijos 2030 partneriai sutarė dėl galutinės strategijos ir veiksmų plano ir intensyviai ruošiasi jos įgyvendinimui. Iš viso planuojama įgyvendinti daugiau nei 100 įvairių priemonių, padėsiančių Klaipėdai pasiekti ambicingų tikslų.

„Klaipėdos 2030“ siūlomą įgyvendinimo mechanizmą, finansavimo modelius ir strategijos priemones pristatė tarptautinė konsultacinė kompanija „Ernst & Young Baltic“ kartu su strategijos partneriais – Klaipėdos miesto savivaldybe, Valstybinio jūrų uosto direkcija, Klaipėdos universitetu, Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos (LEZ)

valdymo bendrove, Klaipėdos pramonininkų asociacija, Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmais.

25 tūkst. naujų darbo vietų, 2000 naujų įmonių, 1,5 mlrd. eurų naujų investicijų, 200 proc. išaugęs eksportas, 40 tūkst. daugiau gyventojų Klaipėdoje, dvigubai didesnis atlyginimas, 400 tūkst. apgyvendintų turistų – tokią ekonominio proveržio ambiciją iki 2030 metų užsibrėžė Klaipėda.

„Klaipėdos miestas pirmasis Lietuvoje ėmėsi nelengvo, bet teisingo darbo kurti ekonominės plėtros viziją bendru sutarimu. Nors

sakoma, kad strategija yra tik 10 proc. galutinės sėkmės, o likę 90 proc. – jos įgyvendinimas, visgi parengta Klaipėdos ekonominės plėtros strategija, kurios savininkais jaučiasi visi dalyvavę, maksimizuoja jos įgyvendinimo tikimybę. Klaipėdoje jau sukūrėte kritinę masę iniciatyvių žmonių, kuriems rūpi Klaipėdos ekonominė sėkmė ir kurie jau žino, kaip konkrečiai pasiekti viziją“, – įsitikinęs Linas Dičpetris, „Ernst & Young Baltic“ valdymo konsultacijų paslaugų vadovas Baltijos šalyse.

Rengiant ekonominio proveržio planą Klaipėdai uostamiesčio partnerius konsultavę „Ernst & Young Baltic“ teigia, kad strategijos ir priemonių plano rengimo procesas buvo išskirtinis ir tokio struktūruoto, visas atsakingas šalis įtraukiančio proceso Lietuvoje dar nebuvo. Pasak L. Dičpetrio, Lietuvos valdžios institucijos jau kurį laiką įvardija „Klaipėda 2030“ kaip sektiną pavyzdį, naujos kartos ir modernios vadybos praktiką.

Kad dar vadinamojo mėlynojo proveržio strategija būtų sklandžiai įgyvendinama, bus sukurta Miesto ekonominės plėtros taryba, kuri priims strateginio lygmens sprendimus, o įgyvendinimo valdymo grupė ir Programų valdymo biuras bus atsakingi už konkrečių priemonių ir projektų įgyvendinimo koordinavimą ir rezultatų stebėseną.

Nors dokumente „Klaipėda 2030: ekonominės plėtros strategija ir įgyvendinimo veiksmų planas“ numatyta daugiau nei 100 priemonių, reikalingų ekonominiam proveržiui pasiekti, jo rengėjai tvirtina, kad tikslas yra ne pačios priemonės ar jų kiekis, o suteikti naują postūmį ir platformą miesto ekonomikai vystytis.

Strategijoje numatytos keturios prioritetinės ekonominio augimo kryptys: miestas stiprins ir plėtos jūrinę ekonomiką, bioekonomiką, pažangios pramonės ekonomiką, kūrybinių industrijų ir paslaugų ekonomiką. Kad šių augimo krypčių plėtra taptų įmanoma, miestas taip pat investuos į tris prioritetines sritis: kurs palankias sąlygas verslui, investuotojams ir talentams, vystys inovatyvią ir ateities ekonomikos poreikius atitinkančią švietimo ir mokslo sistemą,

sieks, kad Klaipėda taptų patraukliu, įtraukiančiu ir pasiekiamu regiono centru.

„Mes turime konkretų planą, kaip mėlynojo proveržio idėjas paversime kūnu. Partnerių pasiryžimą įgyvendinti strategiją rodo ir tai, kad dalį priemonių pradėjome įgyvendinti dar rengiant patį dokumentą. Ne mažiau svarbu, jog subūrėme komandą, nusiteikusią dirbti, kad iki 2030-ųjų Klaipėdą paverstume mėlynosios ekonomikos ir greitų sprendimų miestu. Dabar mūsų kartu su partneriais laukia „maratonas“ dėl Klaipėdos ateities. Aš tikiu, kad pasirinkome tinkamą taktiką, turime gerai įsibėgėti, kad finišuotume su geriausiu įmanomu rezultatu“, – sakė Klaipėdos miesto meras Vytautas Grbliauskas.

Vieni svarbiausių jau startavusių ar artimoje ateityje numatytų darbų, strategijos rengėjų teigimu, yra skrydžių į Palangą plėtra, planuojama tarptautinė mokykla, Klaipėdos ekonominės plėtros agentūros transformacija į daugiafunkcijų paslaugų centrą verslui, investuotojams ir talentams. Tarp prioritetinių priemonių numatyta telkti bioekonomikos ir jūrinius klasterius, sukurti verslų vystymo akceleratorių, suburti už „išmanaus miesto“, robotikos sprendimų pritraukimą atsakingą inovatyvumo komandą Klaipėdos miesto savivaldybėje. Daug dėmesio bus skiriama aukštai viešųjų paslaugų kokybei ir greitiems sprendimams užtikrinti – bus plečiamas skaitmenizuotai ir vieno langelio principu teikiamų savivaldybės paslaugų spektras, bus užtikrinta, kad investuotojai galėtų greičiau įsikurti Klaipėdoje ir kt.

Klaipėdos miesto ekonominės plėtros strategija ir įgyvendinimo veiksmų planas iki 2030 metų bus teikiamas miesto savivaldybės tarybos pritarimui. Vėliau priemonės bus integruojamos į uostamiesčio partnerių ir kitų atsakingų institucijų ir organizacijų strateginius veiklos dokumentus. „Klaipėdos 2030“ rengėjai taip pat kviečia gyventojus susipažinti su dokumentu „Klaipėda 2030: ekonominės plėtros strategija ir įgyvendinimo veiksmų planas“ internete www.klaipeda.lt.

Klaipėdos miesto savivaldybės inf.

KOMANDINIO DARBO REZULTATAS

ASTIJUS KRAULEIDIS

Trisdešimtajame Kėdainių rajono savivaldybės tarybos posėdyje buvo priimti 45 sprendimai. Iš jų svarbiausi – mero, savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų ir įmonių 2017 metų veiklos ataskaitos.

Rajono mero Sauliaus Grinkevičiaus ataskaitai vienabalsiai pritarė visi posėdyje dalyvavę rajono tarybos nariai. Beveik vienbalsiai buvo pritarta ir savivaldybės administracijos direktoriaus Ovidijaus Kačiulio ataskaitai.

Šiame posėdyje buvo pritarta savivaldybės biudžetinių, viešųjų įstaigų ir įmonių ataskaitoms.

„Kasmet meras, savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybei priklausančių įstaigų ir įmonių vadovai tarybai turi teikti ataskaitas. Džiugu, kad visos buvo patvirtintos. Tai įrodo, kad mūsų komanda dirba ypač gerai ir profesionaliai. Žinoma, sulaukėme vienos kitos pastabos, tačiau balsavimas parodė, kad tik keli tarybos nariai prieš kai kurias ataskaitas balsavo „prieš“ arba „susilaikė“. Didžioji dauguma joms pritarė“, – sakė S. Grinkevičius.

2018-aisiais rajonas sulauks didelių investicijų iš ES struktūrinių fondų, nes 2016–2017 m. vyko projektų paruošiamieji darbai. „Šiomet kėdainiečiai pamatys arba jau pastebėjo daug

ryškių pokyčių – prasidėjo pėsčiųjų tilto rekonstrukcija per Nevėžį, Vytauto parko darbų pradžia, naujos maudymvietės įrengimas. Mūsų savivaldybės administracijos specialistams, ypač Strateginio planavimo ir investicijų bei Statybos ir turto skyrių, savivaldybės administracijos direktoriui ir jo pavaduotojams, numatomi produktyvūs metai, kupini naujų projektų. Tikiu, kad jie bus įvykdyti laiku“, – kalbėjo S. Grinkevičius.

Savivaldybės veiklos ataskaitą meras kartu su savivaldybės administracijos direktoriumi pristatė visose vienuolikoje rajono seniūnijų.

PRISTATYTAS IŠSKIRTINIS JURBARKO IR IZRAELIO PROJEKTAS

LINA LUKOŠIŪTĖ

Vilniuje, Nacionalinėje dailės galerijoje, Vokietijos, Japonijos, Izraelio, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadoriams ir atsakingiems darbuotojams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Seimo atstovams, Vilniaus jurbarkiškių draugijos nariams ir žiniasklaidos atstovams buvo pristatytas išskirtinis paminklas – Sinagogų aikštės memorialas, skirtas Jurbarko žydų bendruomenei atminti. Memorialo projektą pristatė CAN New Artists Collegium (Izraelis) vadovas, monumento autorius, žinomas skulptorius Davidas Zundelovitchius ir Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius (**centre**).

Izraelio valstybės ambasadorius Lietuvoje Amiras Maimonas prisiminė savo pirmąjį apsilankymą Jurbarko 2016 m. Tuo metu lankantis istorinėje Kauno gatvėje ir apžiūrint senąsias šios gatvės nuotraukas, ambasadoriui ir Jurbarko rajono merui kilo bendra idėja – įamžinti čia gyvenusios gausios žydų bendruomenės atminimą. Jurbarko bendruomenei pritarus šiai idėjai, meras kreipėsi į ambasadorių, prašydamas padėti susisiekti su Izraelyje gyvenančiu, Jurbarko šaknų turinčiu skulptoriumi Davidu Zundelovitchiumi dėl Jurbarko žydų bendruomenės atminimo įamžinimo. Ambasadoriaus prašymu skulptorius kartu su savo vaikais architektė Anna, dizaineriu Grigorijumi ir CAN New Artists Collegium Kūrybine komanda pasiryžo istoriją pavaizduoti sukuriant išskirtinį projektą ir įamžinant medinę Jurbarko sinagogą, Jurbarko gyvenusių žydų pavardes, profesijas, jurbarkiečius, karo metais gelbėjusius žydus. „Tai unikalus projektas, neturintis analogų Lietuvoje, o galbūt ir visoje Europoje. Tikimės, kad Sinagogų aikštės memorialas papuoš mūsų miestą, paskatins jaunimą domėtis mūsų krašto istorija ir taps turistų, besidominčių istorija, traukos vieta, kuri garsins Jurbarko miesto vardą pasaulyje“, – taip šį projektą apibūdino meras S. Mockevičius.

„Jurbarko rajono savivaldybė yra viena tų, kurios rodo pavyzdį ir skiria išskirtinį dėmesį savo krašto istorijai. Džiaugiuosi, kad einama šiuo keliu, nes ateities kartos galės matyti, kokia iš tiesų yra mūsų istorija, mūsų kultūra“, – sakė renginyje dalyvavęs užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius.

„Šį memorialą kuriame ne tik Jurbarkui, bet ir Lietuvai, nes tai yra bendra mūsų visų istorija. Mes turime ką atminti ir ką saugoti, ko gėdytis ir kuo didžiuotis. Mes darome tai ir išveivų iš Jurbarko vaikams, anūkams, kurie atvažiuo priėmimo memorialo galės surasti savo protėvių pavardes. Tokio masto projektas – kaip ilga kelionė, kurioje sutinki daugybę žmonių. Norisi jiems visiems padėkoti už tai, kad prisideda prie šio projekto įgyvendinimo ne tik savo darbais, bet ir lėšomis. Už pagalbą dėkojame istorikams ir muziejinkams, kurie mums padeda nepasiklysti istorijos archyvuose. Jų dėka galėsime įamžinti Jurbarko gyvenusius žydus, juos gelbėjusius lietuvius. Dėkojame kalbininkams, jų dėka žydų šeimų vardai ir pavardės paminkle bus iškalts autentiškos. Iš viso šių pavardžių – apie

du tūkstančiai. Dėkojame tiems, kurie su mumis dalijasi savo prisiminimais, nuotraukomis apie žydų bendruomenės gyvenimą. Tikimės, kad jie visi ras savo vietą kuriamoje Jurbarko žydų bendruomenės istorijos svertainėje, kuri taps neatsiejama šio memorialo dalimi. Padedant memorialo kūrimą palaikantiems Izraelio ir JAV mecenatams, 2017 metų liepą buvo užsakyti visi projektui įgyvendinti reikalingi akmenys. Šiuo metu Lietuvoje vyksta akmens pjovimo darbai, tačiau eilėse laukia ir daug kitų darbų“, – pristatydamas projektą kalbėjo skulptorius D. Zundelovitchius.

„Sinagogų aikštės memorialas – istorijos puslapis, žymintis šimtmečius trukusį žydų bendruomenės gyvenimą Jurbarko. Antrasis pasaulinis karas į šipulius sudaužė žydų tautybės žmonių likimus, sovietinė okupacija bandė ištrinti istoriją iš žmonių sąmonės ir aplinkos. Tačiau jurbarkiečiai saugo savo istoriją ir nori kiek galima tiksliau ją atkurti. Labai tikiuosi, kad šis istorijos puslapis pirmiausia bus skirtas jaunimui, kuris tos istorijos beveik nežino“, – sakė meras. Pasak mero, Davido Zundelovitchiaus šeima pati ėmėsi itin sunkaus darbo – rinkti lėšas užsienyje. Šiuo metu Izraelyje ir JAV jau surinkta apie 30 proc. projektui reikalingų lėšų. Memorialas kuriamas rėmėjų lėšomis, padedant žmonėms iš viso pasaulio, tačiau norisi, kad prie projekto įgyvendinimo prisidėtų Jurbarko krašto bendruomenė ir Lietuvos žmonės. Jurbarko įkurta asociacija „Kuriame Jurbarkui“ padės rinkti lėšas Lietuvoje. Asociacijos vadovė Ramutė Mockevičienė susirinkusiesiems pristatė asociacijos veiklą ir ragino visus geros valios žmones prisidėti pervadant lėšas į atidarytas sąskaitas.

Asociacijos „Kuriame Jurbarkui“ kodas 304721919, atsiskaitomoji sąskaita Luminor Bank AB Nr. LT04 4010 0510 0413 2330

Sąskaita elektroninėje sistemoje Paysera Nr. LT91 3500 0100 0349 1656 | (EVP7 8100 0349 1656)

PAKRUOJO KULTŪROS DIENA

JOLITA NAUDŽIŪNAITĖ

Balandžio 15 d. Kultūros dienos minėjimas Pakruojuje prasidėjo šv. Mišiomis, kurių metu buvo pašventinta Taikos vėliava – Kultūros dienos simbolis. Po Mišių Taikos vėliava buvo iškelta Nepriklausomybės skverelyje prie bažnyčios. Susirinkusiuosius pasveikino Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorė Erika Kižienė ir Pakruojo kultūros centro direktorė Renata Budrienė.

Šventinis koncertas, skirtas Kultūros dienai, vyko Pakruojo sinagogoje. Dainas susirinkusiesiems dovanojo Pakruojo kultūros centro moterų choras, Juozo Pakalnio muzikos mokyklos mišrus ansamblis. Eiles skaitė literatų klubo „Židyns“ literatai.

Meras Saulius Gegieckas pasidžiaugė, kad Pakruojo kraštas turi veiklių ir kūrybingų žmonių, palinkėjo energijos ir idėjų, o Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyriaus vedėja Birutė Vanagienė koncerto dalyviams ir organizatoriams įteikė gėlių.

Pakruojuje Kultūros diena buvo minima pirmą kartą. Tikimasi, kad ši šventė taps gražia tradicija.

2017-ŪJŲ BENDRUOMENIŠKIAUSIEJI IR SĖKMINGIAUSIEJI

Balandžio 20 d. Mykolo Romerio universitete apdovanoti šio universiteto ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos tradicinio dešimtojo konkurso „Bendruomenė – Švyturys 2017 – Kelias į sėkmę“ nugalėtojai. „Savivaldybių žinios“ yra šio konkurso informacinis, o VšĮ „Pro Partners“ – verslo partneris.

BENDRUOMENĖS – KAIMO GYVASTIS

„Mūsų rūpesčiuose ir darbuose svarbu, kad kažkas tai pastebėtų, – renginį pradėjo šio konkurso iniciatorius Mykolo Romerio universiteto prof. Saulius Nefas. – Šiandien susirinko tie, kurie neabejingi savo bendruomenei.“

„Jūs esate tie, kurie kaime užtikrinate gyvybę“, – į susirinkusiuosius kreipėsi apdovanojimo ceremonijoje dalyvavęs socialinės apsaugos ir darbo ministras Linas Kukuraitis. Jis trumpai apžvelgė šiauriniuosius ministerijos darbus. Vienas jų – bendradarbiaujant su Sveikatos apsaugos ir Švietimo ir mokslo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija rengiamas standartinis šeimai priklausančių paslaugų paketas ir nuo rugsėjo 1 d. juo jau galės pasinaudoti visos šalies šeimos. Ministras paminėjo ir kitus ministerijos darbus: neįgalųjų sugrąžinimą į visuomenę, vaikų globos permainas, pensijų reformas.

Mykolo Romerio universiteto rektorius prof. Algirdas Monkevičius, pasveikinęs konkurso nugalėtojus, padėkojęs jo rengėjams, pasidžiaugė, kad aktyvinant bendruomenių veiklą prisideda ir universitetas, rengiantis viešojo administravimo specialistus, kuriems suteikiamos ir bendruomenių veiklos organizavimo žinios.

GERIAUSIA LYDERĖ-VADYBININKĖ

Ministras ir universiteto rektorius „Vietos bendruomenės lyderio-vadybininko“ apdovanojimą įteikė Pažagienių kaimo bendruomenės (Panevėžio rajono savivaldybė) pirmininke Elenei Stanienei.

„Šis įvertinimas – paskata visai bendruomenei, nes geras lyderis gali būti tik tada, kai už jo stovi tvirta ir nuoširdžiai dirbanti komanda, – „Savivaldybių žinioms“ sakė E. Staniene. – Be abejo, aktyviai bendruomenių veiklai galimybės sudaro Panevėžio rajono savivaldybė. Rajone yra 65 bendruomenės, ir visos aktyvios, visas jas remia savivaldybė. Be to, organizuoti veiklą man padeda valdybos nariai – esame 13 valdybos narių, tad visus darbus pasidalijame. Labai nuoširdžiai talkina ir daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijų pirmininkai.“

Pažagieniai yra priemiestinis kaimas, tad nemaža dalis jo gyventojų yra įsikūrę dvylikabučiuose namuose. Tokių namų kaime 21. Pasak bendruomenės pirmininkės, bendruomeniškumas padeda šių namų gyventojams lengviau apsispręsti ir dėl namų atnaujinimo, nes visada pasidalijama žiniomis ir patirtimi.

Renginio iniciatoriai S. Nefas, A. Monkevičius, L. Kukuraitis kartu su Pažagienių kaimo bendruomenės pirmininke E. Staniene, jos komanda ir Panevėžio rajono meru P. Žaguniu

„Mūsų kaimo išskirtinumas – 18 šeimų kelios kartos jau čia gyvena. Mūsų mažai bendruomenei tai gana įspūdingas skaičius“, – sako apdovanojimo laureatė ir apžvelgia nuveiktus darbus – įgyvendinti projektai, išleisti du nuotraukų, atskleidžiančių Pažagienių kaimo ypatumus, albumai, šiuo metu rengiama kaimo istorija.

Laureatę sveikino ir bendruomenėms už veiklumą, įgyvendinamus projektus dėkojo Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis.

KELIAS Į SĖKMĘ

Apdovanojimo „Vietos bendruomenės sėkmės istorija“ nugalėtojai tapo III Antakalnio kaimo bendruomenė (Ukmergės rajono savivaldybė). Jos pirmininkė Virginija Sakalienė teigia, kad į sėkmę prieš 15 metų susikūrusi bendruomenė ėjo mažais, bet nuosekliais žingsneliais. „Rengėme projektus, kuriuos vykdėme visi kaimo žmonės. Kasmet įvykdome po 4–5 projektus. Daug ką padarome ir savo jėgomis. Vyrai yra įrengę poilsio aikšteles. Moterys yra susibūrusios į ansamblį ir jau rajone koncertuoja“, – bendruomenės veiklą apžvelgia V. Sakalienė ir pasidžiaugia, kad tokie įvertinimai yra paskata ir toliau dirbti. Pasak jos, bendruomenėms aktyvinti labai svarbi nacionalinė ir ES parama.

Pernai bendruomeninei veiklai stiprinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerija savivaldybių administracijoms skyrė per 2,6 mln. eurų. Iš šios sumos finansuojamas priemonės įgyvendino daugiau kaip 1,3 tūkst. organizacijų. Jos per įvairias socialines veiklas padėjo socialiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams, skatino vaikų ir jaunimo užimtumą, rengė kultūrinius ir šviečiamuosius renginius, telkė vietos bendruomenes ir gerino jų narių gyvenimo kokybę.

DUBINGIAI – BENDRUOMENIŠKIAUSIA SENIŪNIJA

Trečiaji – „Bendruomeniškiausios seniūnijos arba savivaldybės“ – apdovanojimą ministras L. Kukuraitis ir universiteto rektorius A. Monkevičius įteikė Dubingių seniūnijos (Molėtų r.) seniūnui Kęstučiui Kaminskui.

„Bendruomeniškumas atsiranda iš žmonių iniciatyvų ir įsitraukimo į bendruomeninę veiklą. Mūsų seniūnijoje aktyvių žmonių yra nemažai. Seniūnijoje plėtojama ir mecenatystė – Dubingių bažnyčios statybą remia Aurelijos ir Aurelijaus Rusteikų fondas. Jie prisideda ir prie bendruomenių aktyvinimo“, – kalba K. Kaminskas.

Seniūnijoje yra dvi bendruomenės, ir, seniūno teigimu, visada juntamas jų palaikymas. „Kai kuriuos darbus dirbame kartu. Nelabai seniai minėjome miestelio 680 metų sukaktį. Parengė projektą ir jį įgyvendindami, miestelyje pastatėme kopyltstulpį, išleidome leidinį „Dubingiams 680“. Abi bendruomenės prisideda prie turtingos miestelio istorijos garsinimo, kraštovaizdžio pristatymo. Rezultatas – sparčiai didėjantis turistų susidomėjimas Dubingiais. „O Dubingiai turi ką parodyti ir kuo pasidžiaugti“, – užsukti kviečia seniūnas.

Seniūnui už veiklą, stiprinančią bendruomeniškumą, dėkojo Molėtų rajono meras Stasys Žvinys.

NAUJAS APDOVANOJIMAS – PAGARBA KULTŪRAI

Šiais metais pirmą kartą buvo įsteigtas apdovanojimas „Kultūros kolektyvais garsi vietos bendruomenė“. Konkurso verslo partnerio VšĮ „Pro Partners“ apdovanojimas atiteko Girėnų bendruomenės centrui (Šakių r. savivaldybė). „Turime šokių kolektyvą, kuriam 38 metai. Norinčių šokti šiame kolektyve net iš kitur prašosi, bet mums kol kas ir savų šokėjų užtenka. Mūsų bendruomenė

juk vienija 117 narių, – pasakoja Girėnų bendruomenės pirmininkė Irena Sakalauskiene.

Girėnų šokėjai per savo gyvavimo metus nėra praleidę nė vienos Dainų šventės. Rengiasi ir šiųmetei šventei, skirtai Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Pasak bendruomenės pirmininkės ir šokių kolektyvo narės, Girėnų šokėjų per metus gauti apdovanojimai per ataskaitinį metų renginį sunkiai ant dviejų stalų išsitenko.

Be šokėjų, Girėnai turi ir savo muzikantus. Kolektyvų entuziazmą palaiko koncertai, o koncertuoja girėniškiai ne vien savo rajone, bet yra kviečiami ir į kitus šalies miestus ir miestelius.

BENDRUOMENIŲ PATIRTYS IR GALIMYBĖS

Po konkurso laureatų apdovanojimų vyko konferencija, kurioje buvo aptariami savivaldybės ir bendruomenės svarbūs klausimai. Apie verslo vystymą Lenkijos savivaldybėse patirtimi dalijosi dr. Magdalena Forfa ir dr. Alina Szepelska iš Lomžos valstybinės informatikos ir verslumo aukštosios mokyklos. Kultūros programų vadybininkė Gabrielė Žaidytė kalbėjo apie kūrybišką vietokūrą ir bendruomeniškumą. Apie Vilniaus miesto savivaldybės vietos bendruomenių politiką ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos programų įgyvendinimą mintimis dalijosi Vilniaus miesto savivaldybės administracijos vyriausioji patarėja Daiva Mikulskienė. Kėdainių rajono mero pavaduotoja Olga Urbonienė apžvelgė rajono vietos bendruomeninių organizacijų veiklą, plėtrą ir bendradarbiavimą. Žemės ūkio ministerijos Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centro vadovė Lina Gumbrevičienė kalbėjo apie vietos veiklos grupių vaidmenį efektyvinant viešąjį valdymą. Alytaus rajono vietos veiklos grupės vadovė Vida Vrubliauskienė pristatė rajono VVG dalyvavimą kaimo bendruomenių vystyme. Lietuvos teisės atstovas dr. Simonas Nikartas analizavo, kaip saugumo problema atsiliepia vietos bendruomenei. Mykolo Romerio universiteto prof. dr. Birutė Mikulskienė dalijosi pamąstymais, kaip derinti agresyvią lobizmą ir dorybinius nevyriausybinį organizacijų siekius, o doc. dr. Andrius Stasiukynas ir lektorė Audra Visockaitė – apie bendruomeninių organizacijų įsitraukimą į viešųjų paslaugų teikimą.

Konferencija užsibaigė diskusija „Jei aš būčiau meras, ką daryčiau stiprindamas vietos bendruomenes?“.

Molėtų r. meras S. Žvinys (kairėje) sveikina Dubingių seniūną K. Kaminską

Apdovanojama III Antakalnio kaimo bendruomenės pirmininkė V. Sakalienė

Verslo partnerio VŠĮ „Pro Partners“ padėka Girėnų bendruomenės pirmininkei I. Sakalauskienei

PIRMOSIOMS BENDRUOMENĖS METINĖMS PASODINTA 100 LIEPŲ ALĖJA

EDMUNDAS MALIŠAUSKAS

„Kur tas Jokūbas su vandeniu?“, „Atvarkyt kartį!“, „Tiesinam liepą, tiesinam, rišam prie kuoliuko“, – aidėjo Užliedžių seniūnijoje, Giraitės kaime, kur per penkias dešimtis talkininkų sodino jaunas liepaites. Giraitės bendruomenės, Užliedžių seniūnijos ir Kauno rajono savivaldybės jungtinės pajėgos iš 100 jaunų savivaldybės dovanotų liepaičių suformavo 200 metrų alėją.

„Tarp medelių, alėjos viduriu, eis pėsčiųjų takas. Mamos galės stumti vežimėlius, vaikai – važinėti paspirtukais, – būsimosios žaliosios zonos viziją piešė Užliedžių seniūnas Irmantas Šumskas. – Čia atsikėlusieji gyventi žmonėms, tarp kurių daug jaunų šeimų, labai trūksta žalumos, poilsio zonų, vietų vaikams žaisti. O Giraitės bendruomenės gausėjimas stulbinamas. Kas savaitę čia gyvenamąją vietą deklaruoja apie 30 naujakurių.“

„Giraitės bendruomenė galėtų būti pavyzdžiui visiems, – kalbėjo Kauno rajono meras Valerijus Makūnas, trumpam įsmeigęs į žemę kastuvą, kuriuo pylė žemę ant liepos sodinuko šaknų. – Ši bendruomenė išsiskiria tuo, kad žmonės, užuot skundęsi, dejavę ir vien tik reika-

lavę, patys siūlo sprendimus, darbus, kuriuos galima daryti drauge su savivaldybe, pasitelkus į pagalbą seniūniją. Ir Giraitės bendruomenės žmonės visada pasirengę prisidėti idėjomis, pasiūlymais, talkomis prie savo aplinkos gražinimo.“

„Kaip tik tokia ir buvos šios liepų alėjos pradžia, – šypsojosi V. Makūnas. – Giraitės bendruomenė ateina su projektais, su konkrečiais pasiūlymais dėl vaikų žaidimų aikštelių, rekreacijos zonų, apželdinimo, apšvietimo. Ji siūlo savo viziją, rodo iniciatyvą ir norą gyventi gražiau, jaučiau. Taip geri dalykai ir prasideda – nuo savo kiemo, savų namų, kuriuose ne lauki, kol kažkas ateis ir padarys, o visų pirma rodai iniciatyvą pats. Tada jau savivaldybė, seniūnija ieško galimybių padėti žmonėms įgyvendinti jų gražesnės, jaukesnės, patogesnės gyvenvietės viziją.“

„Netrukus švėsime mūsų bendruomenės pirmąsias metines, – paaiškino Giraitės bendruomenės valdybos pirmininkė Edita Gedgaudė, ant rankų nešina dvimečiu talkos dalyviu Daugirdu. – Kai prieš metus pirmąsyk nuėjome pas merą V. Makūną, mūsų bendruomenę sudarė šeši žmonės. O dabar pažiūrėkit, kiek aktyvių bendruomenės narių sodina liepas.“

SIŪLAMOS SAVIVALDYBIŲ ŪMONES NAIKINANČIO ĮSTATYMO PATAISOS

Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas balandžio 18 d. surengė diskusiją dėl savivaldybių ūmonių teisinio reglamentavimo. Komitetas, siekdamas surasti geriausią sprendimą, į posėdį pakvietė savivaldybių merus, administracijos direktorius, Konkurencijos tarybos, Prezidento kanceliarijos, ministerijų atstovus, paslaugas teikiančių ūmonių asociacijos vadovus.

Nuo 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojęs Vietos savivaldos įstatymo pakeitimas reikalauja, kad „savivaldybės, prieš patikėdamos naujos ūkinės veiklos vykdymą savo valdomam juridiniam asmeniui (naujai steigiamam ar esamam), turi atlikti konkurencingą procedūrą ir su jos rezultatais kreiptis į Konkurencijos tarybą dėl leidimo. Negavusi tokio leidimo, savivaldybė negali patikėti viešosios paslaugos teikimo savo valdomam juridiniam asmeniui.“ Tokią nuostatą savivaldybių atstovai prilygina viešąsias paslaugas teikiančių savivaldybių ūmonių naikiniui.

Kaip pabrėžė posėdį pradėjęs komiteto pirmininkas Povilas Urbšys, surengtos diskusijos tikslas – išsamiai aptarti viešųjų paslaugų teikimą savivaldybėse reglamentuojančias teises nuostatas ir numatyti galimybes jas tobulinti. P. Urbšio teigimu, svarbiausia rasti sprendimą, užtikrinantį, kad viešosios paslaugos būtų teikiamos tinkamai ir išvengiant konkurencijos ribojimo. Jis pažymėjo, kad į komitetą labai dažnai kreipiasi savivaldybių vadovai, siūlydami keisti įsigaliojusias įstatymo nuostatas. Atsižvelgdamas į savivaldybių atstovų nuomonę, komitetas inicijavo Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo projektą. Juo siūloma nustatyti, kad savivaldybės ne privalėtų, o galėtų kreiptis išvados į Konkurencijos tarybą su prašymu iš anksto įvertinti, ar numatomas sprendimas neapribos konkurencijos ir savivaldybei nekils Konkurencijos įstatyme numatytų ekonominių sankcijų grėsmė.

Diskusijoje dalyvavęs LSA valdybos narys Šiaulių miesto meras Artūras Visockas, pabrėžęs, kad LSA pritaria komiteto parengtai įstatymo pataisai, priminė, kad valstybės ir savivaldybių turtas turi būti valdomas pasiekiant didžiausią naudą visuomenei. Meras pateikė konkrečius pavyzdžius iš Šiaulių miesto patirties. Vienas jų – šilumos tiekimas. Nors savivaldybė, šildymo paslaugas išimtinai patikėjusi savivaldybei priklausančiai ūmonei, buvo nevienareikšmiškai vertinama, bet rezultatas akivaizdus. Šiauliečiams tiekiamos šilumos kaina yra viena mažiausių šalyje. Panaši padėtis ir su transporto paslaugų teikimu. A. Visocko nuomone, jei šilumos tiekimo ir pervežimo paslaugas savivaldybė būtų siekusi užtikrinti organizuodama viešųjų pirkimų konkursą, paslaugos pigumas būtų užtikrintas tik tol, kol būtų sunaikintos savivaldybės ūmonės. Šių ūmonių nebėlikus, atsiranda verslo, dalyvaujančio viešųjų pirkimų konkursuose, susitarimo galimybė. „Mes galime prigalvoti įvairiausių saugiklių, bet jie negali apsaugoti nuo susitarimų, o to pasekmė – išauga paslaugų teikimo kainos“, – pritarė Rokiškio rajono meras Antanas Vagonis.

Savivaldybių atstovai vienbalsiai tvirtino, kad būtinas didesnis pasitikėjimas savivalda, nes be savivaldos savarankiškumo neįmanoma sukurti demokratinės visuomenės.

Konkrencijos tarybos pirmininko pavaduotoja Jūratė Šovienė aptarė iššūkius, su kuriais susiduria savivaldybės, organizuodamos viešąsias paslaugas ir turėdamos užtikrinti konkurenciją. Ukmergės rajono meras Rolandas Janickas klausė, ar yra dar bent viena ES šalis narė, kurioje viešąsias paslaugas teikiančios savivaldybės ūmonės būtų prilygintos komercinėms, kas padaryta Lietuvoje. Iš J. Šovienės atsakymo, kad kitų šalių konkurencijos institucijų atstovai taip pat ieško galimybių sąžiningai konkurencijai užtikrinti, posėdžio dalyviai suprato, kad Lietuva šioje srityje yra pionierė. Jurbarko rajono mero pavaduotojas Saulius Lapėnas Konkurencijos tarnybai pasiūlė prieš

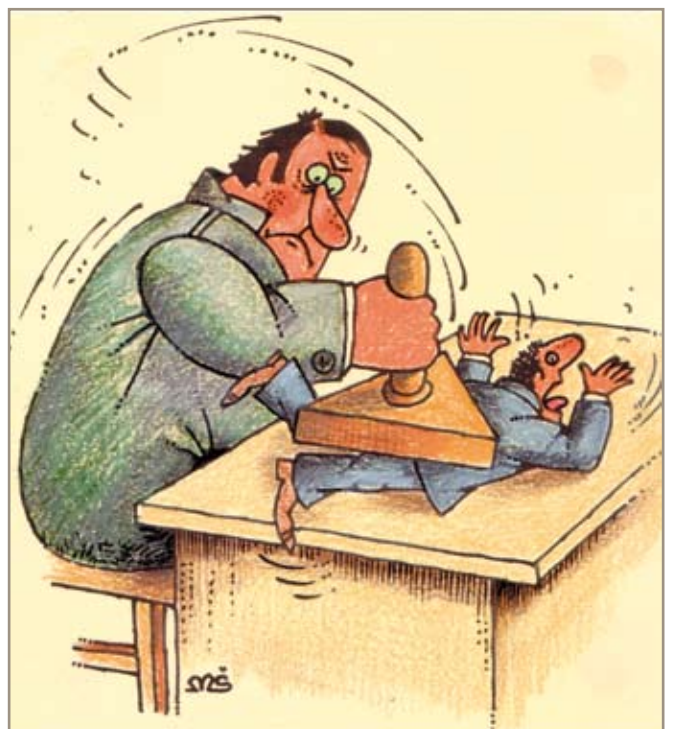
priimant sprendimus labiau atsigręžti į logiką. LSA direktorei Romai Žakaitienei tik pakartojus klausimą, ar pagal šiuo metu galiojančius įstatymus būtina kreiptis į Konkurencijos tarnybą, jei viešųjų pirkimų konkursą laimėjo savivaldybės ūmonė, sulaukta konkretaus Konkurencijos tarnybos atstovės atsakymo: į Konkurencijos tarnybą privalu kreiptis tik tais atvejais, kai konkursą laimėjusi savivaldybės įstaiga yra naujai įsteigta arba jos teikiama paslauga yra nauja.

Kelmės rajono savivaldybė nesutinka su Konkurencijos tarnybos sprendimu, neleidžiančiu savivaldybei priklausančiai transporto ūmonei teikti didelių gabaritų transporto priemonių valymo paslaugas. Savivaldybės administracijos direktorės Irenos Sirusienės teigimu, sprendimas buvo priimtas neįsigilinus į situaciją. Šiuo metu nėra ūmonės, kuri valytų ir plautų autobusus, o kartu ir kitą transportą. Neįtikinamai atrodo ir Konkurencijos tarnybos priekaištai, kad buvo nepakankamas paslaugos konkurso viešinimas, nes informacija buvo paskelbta tik vietos laikraštyje. „Informacija buvo paskelbta ir virtualioje erdvėje, kuri tikrai neapribota konkrečiu regionu“, – teigė I. Sirusienė.

Visi posėdžio dalyviai pripažino, kad sąžininga konkurencija būtina, bet kol kas, pasak dalyvių, ji yra labiau iliuzinė. Ir, kaip pažymėjo Lietuvos savivaldybių komunalinių ūmonių asociacijos prezidentas Dalius Tuminas, kokia gali būti sąžininga konkurencija, jei visa savivaldybių ūmonių veikla ir finansiniai rodikliai yra atvira ir lengvai pasiekama informacija. Statistika rodo, kad Lietuvoje 32 savivaldybėse komunalines atliekas tvarko trys ūmonės, viena jų dirba 16, kita – 9 ir trečia – 7 savivaldybėse.

Apibendrinamas diskusiją komiteto pirmininkas P. Urbšys pažymėjo, kad vietos savivalda yra demokratijos pamatas. Visi sprendimai, priimami centriniu lygiu, turi užtikrinti Europos vietos savivaldos chartijoje įtvirtintą savivaldybių savarankiškumo principą. „Savivaldybėms turi būti sudarytos galimybės pačioms spręsti viešųjų paslaugų teikimo organizavimo klausimus“, – pabrėžė P. Urbšys, kartu primindamas, kad turi būti užtikrinta sąžininga konkurencija, skaidrumas ir teikiamų paslaugų gyventojams optimalus kainos ir kokybės santykis, ir patikino, jog komitetas sieks, kad Seimas patvirtintų jo parengtas Vietos savivaldos įstatymo pataisas.

SŽ inf.

Mečislovo Ščepavičiaus pieš.